

ÁKVÖRÐUN EVRÓPUÞINGSINS OG RÁÐSINS nr. 1351/2008/EB

2014/EES/73/70

frá 16. desember 2008

um að koma á fót áætlun Bandalagsins til margra ára um verndun barna sem nota Netíð og aðra samskiptatækni (*)

EVROPUÞINGIÐ OG RÁÐ EVRÓPUSAMBANDSINS HAFA,

með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins, einkum 153. gr.,

með hliðsjón af tillögu framkvæmdastjórnarinnar,

með hliðsjón af álitum efnahags- og félagsmálanefndar Evrópubandalaganna ⁽¹⁾,

að höfðu samráði við svæðanefndina,

í samræmi við málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í 251. gr. sáttmálans ⁽²⁾,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

- 1) Notkun Netsins og annarrar samskiptatækni, til dæmis farsíma, heldur áfram að aukast verulega í Evrópusambandinu og veitir öllum borgurum mikla möguleika m.a. á þátttöku, gagnvirkni og sköpun. Þó er hættan sem börnum stafar af þessari tækni og misnotkun hennar áfram fyrir hendi og með breyttri tækni og atferlismynstri í samfélaginu skapast nýjar hættur og nýjar leiðir til misnotkunar. Samþykkingu skal ráðstafanir á vettvangi Evrópusambandsins til að verja líkamlega, andlega og siðferðilega friðhelgi barna, sem getur rofnað, komist þau í tæri við óviðeigandi innihald. Til að hvetja borgarana til að nýta tækifærin og njóta þess ávinnings sem notkun Netsins og annarrar samskiptatækni hefur í för með sér er þörf á ráðstöfunum til að efla öryggi við notkun þessarar tækni.

(*) Þessi EB-gerð birtist í Stjtið. ESB L 348, 24.12.2008, bls. 118. Hennar var getið í ákvörðun sameiginlegrar EES-nefndarinnar nr. 75/2009 frá 29. maí 2009 um breytingu á bókun 31 við EES-samninginn, um samvinnu á sérstökum sviðum utan marka fjórþætta frelsisins, sjá *EES-viðbætur við Stjórnartíðindi Evrópusambandsins* nr. 47, 3.9.2009, bls. 44.

⁽¹⁾ Stjtið. ESB L 224, 30.8.2008, bls. 61.

⁽²⁾ Álit Evrópuþingsins frá 22. október 2008 (hefur enn ekki verið birt í Stjórnartíðindum ESB) og ákvörðun ráðsins frá 9. desember 2008.

- 2) Í orðsendingu framkvæmdastjórnarinnar „i2010 – upplýsingasamfélagið í Evrópu í þágu hagvaxtar og atvinnu“ (COM (2005)0229), þar sem Lissabon-áætlunin er útfærð, er leitast við að tryggja samræmi innan stefnu framkvæmdarstjórnarinnar um upplýsingasamfélagið og fjölmiðla í því skyni að styrkja mikilvægt framlag upplýsinga- og samskiptatækni til efnahagslegrar afkomu aðildarríkjanna. Eitt af markmiðum áætlunarinnar er að skapa samevrópskt upplýsingaráymi með öruggum háhraða bandbreiddarfjarskiptum á viðráðanlegu verði með ríkt og fjölbreytt innihald og stafræna þjónustu.

- 3) Lagarammi Bandalagsins varðandi stafrænt innihald í upplýsingasamfélaginu felur í sér ákvæði um vernd barna undir lögdri ⁽³⁾, friðhelgi einkalífsins ⁽⁴⁾ og ábyrgð þjónustuveitenda sem eru milliliðir ⁽⁵⁾. Í rammaákvörðun ráðsins 2004/68/DIM frá 22. desember 2003 um baráttu gegn kynferðislegri misneytingu á börnum og barnaklámi ⁽⁶⁾ eru settar fram lágmarkskröfur sem gerðar eru til aðildarríkjanna við skilgreiningu afbrota og viðeigandi viðurlaga. Tilmæli 2006/952/EB um vernd ólöggráða barna og mannlegrar reisnar og um rétt til andsvara með tilliti til samkeppnishæfni evrópskrar hljóð- og myndmiðlunar og beinlínutengdrar upplýsingaþjónustu ⁽⁷⁾ byggjast á tilmælum ráðsins 98/560/EB frá 24. september 1998 um að bæta samkeppnishæfni evrópskrar hljóð- og myndmiðlunar og upplýsingaþjónustu með því að stuðla að því að settur verði innlendur rammi sem miðar að því að koma á sambærilegri og virkri verndun ólöggráða barna og mannlegrar reisnar ⁽⁸⁾ með því að settar eru fram viðmiðunarreglur um þróun landsbundins sjálfseftirlits og gildissvið þeirra fært út þannig að það nái til fjölmiðlalásis, samvinnu og miðlum reynslu og bestu starfsvenja á milli aðila sem annast eftirlit, sjálfseftirlit og sameiginlegt eftirlit og ráðstafana til að berjast gegn misrétti í öllum fjölmiðlum.

⁽³⁾ Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2007/65/EB frá 11. desember 2007 um breytingu á tilskipun ráðsins 89/552/EB um samræmingu tiltekinnar ákvæða í lögum og stjórnsýslufyrirmælum í aðildarríkjunum um sjónvarpsrekstur (Stjtið. ESB L 332, 18.12.2007, bls. 27).

⁽⁴⁾ Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2002/58/EB frá 12. júlí 2002 um vinnslu persónuupplýsinga og um verndun einkalífs á sviði rafræna fjarskipta (tilskipun um friðhelgi einkalífsins og rafræna fjarskipta) (Stjtið. EB L 201, 31.7.2002, bls. 37).

⁽⁵⁾ Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2000/31/EB frá 8. júní 2000 um tiltekna lagalega þætti þjónustu, einkum rafræna viðskipta, í tengslum við upplýsingasamfélagið á innri markaðnum (tilskipun um rafræn viðskipti) (Stjtið. EB L 178, 17.7.2000, bls. 1).

⁽⁶⁾ Stjtið. ESB L 13, 20.1.2004, bls. 44.

⁽⁷⁾ Stjtið. ESB L 378, 27.12.2006, bls. 72.

⁽⁸⁾ Stjtið. EB L 270, 7.10.1998, bls. 48.

- 4) Viðvarandi þörf verður á aðgerðum varðandi innihald sem getur verið skaðlegt börnum, einkum klámfengið innihald og ólöglegt innihald, þá einkum innihald þar sem misnotkun á börnum er lýst. Á sama hátt er þörf á viðvarandi aðgerðum til að koma í veg fyrir að börn verði fórnarlömb skaðlegs og ólöglegs innihalds, sem veldur þeim líkamlegum og sálrænum skaða, og að börn séu tæld til að líkja eftir slíkri háttsemi sem veldur þeim og öðrum skaða. Leggja skal sérstaka áherslu á að kanna lausnir til að koma í veg fyrir að fullorðnir noti upplýsinga- og samskiptaskiptatækni til að komast í samband við börn með þeim ásetningi að misnota þau kynferðislega eða fremja önnur kynferðisafbrot. Jafnframt skal leggja sérstaka áherslu á stuðningskerfi meðal jafningja.
- 5) Aðgerðir ættu einnig að beinast að því að koma í veg fyrir að börn verði fórnarlömb ógnana, áreitiss og niðurlægingar í gegnum Netid og/eða í gegnum gagnvirka stafræna tækni, þ.m.t. farsíma.
- 6) Í ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 276/1999/EB frá 25. janúar 1999 um að leggja fram EB-aðgerðaáætlun til margra ára til að stuðla að öruggari notkun Netsins og nýrrar nettækni með því að berjast gegn ólöglegu og skaðlegu efni, einkum að því er varðar vernd ólöggráða barna og ungmenna ⁽¹⁾(aðgerða-áætlunin um öruggari notkun Netsins 1998-2004) og ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr. 854/2005/EB frá 11. maí 2005 um að koma á fót áætlun Bandalagsins til margra ára til að stuðla að öruggari notkun Netsins og nýrrar nettækni ⁽²⁾ (framhaldsáætlunin um öruggari notkun Netsins 2005- 2008) er gert ráð fyrir fjárstuðningi Bandalagsins sem hefur, eins og fram kemur í matsáætlunum sem voru sendar til Evrópu-þingsins og ráðsins og svæðanefndarinnar (COM(2001)0690, COM(2003)0653 og COM(2006)0663), verið árangursríkur hvati til margskonar framtaksverkefna og skapað „evrópskan virðisauka“.
- 7) Til viðbótar við niðurstöðu mats á undangengnum áætlunum hefur röð Evrópuathugana og samráð við almenning leitt í ljós þörfina á að viðhalda starfsemi varðandi tilkynningar á ólöglegu innihaldi og vitundarvakningu í aðildarríkjunum.
- 8) Með áætluninni, sem komið er á fót með þessari ákvörðun, skal m.a. miða að því að búa til fræðslupakka fyrir foreldra, umönnunaraðila, kennara og sérmenntaða uppalendum.
- 9) Tækniþróun, breytingar á notkun barna og fullorðinna á Netinu og á annarri samskiptatækni, og breytingar á atferlismynstri í samfélaginu skapa nýjar hættur fyrir börn. Efla þarf þann þekkingargrunn, sem nýttist við mótnun skilvirkra aðgerða, svo að menn skilji betur eðli þessara breytinga. Mismunandi ráðstafanir og aðgerðir skulu settar saman á fjölþættan máta þannig að þær komi til fyllingar hver annarri, það felur t.d. í sér að gera ráðstafanir til þess að stuðla að öruggri og ábyrgri notkun á Netinu, þróa enn frekar stuðningstækni, kynna bestu starfsvenjur um siðareglur sem taka til almennt viðurkenndrar hefðbundinnar hegðunar og samstarf við iðnaðinn um samþykkt markmið reglnanna.
- 10) Með áætluninni skal styðja enn frekar við ráðstafanir sem hvetja til jákvæðs innihalds fyrir börn.
- 11) Breytingar á fjölmiðlaumhverfi vegna nýrrar tækni og nýjunga á sviði fjölmiðla gera það að verkum að nauðsynlegt er að kenna börnum og foreldrum, umönnunaraðilum, kennurum og sérmenntuðum uppalendum að nota beintengda upplýsingaveitu á öruggan og skilvirkan hátt.
- 12) Leitast skal við að vernda börn með því t.d. að þróa skilvirkt aldursgreiningarkerfi og með vottunarmarkingum sem settar eru á af fúsum og frjálsum vilja.
- 13) Með tilliti til þess að vandinn er hnattræns eðlis er alþjóðleg samvinna nauðsynleg. Hægt er að framleiða ólöglegt innihald í einu ríki, hýsa það í öðru og nálgast það til niðurhals um allan heim. Styrkja skal alþjóðlega samvinnu, sem hvatt hefur verið til á grundvelli netsamstarfs Bandalagsins, til að verja börn betur gegn áhættu sem nær yfir landamæri og varðar þriðju lönd. Skipti á bestu starfsvenjum milli evrópskra samtaka og samtaka annars staðar í heiminum gætu verið öllum aðilum til hagsbóta.
- 14) Öll aðildarríkin hafa fullgilt samning Sameinuðu þjóðanna um réttindi barnsins frá 20. nóvember 1989 en samkvæmt honum þurfa undirritunarríkin að samþykkja allar þær landsbundnu, tvíhliða og marghliða ráðstafanir, sem til þarf svo að koma megi í veg fyrir hverskyns misneytingu á börnum, og samþykkja allar lagalegar, stjórnsýslulegar og aðrar nauðsynlegar ráðstafanir til að verja réttindi sem eru viðurkennd samkvæmt samningnum, ef við á með alþjóðlegri samvinnu.
- 15) Þær ráðstafanir, sem framkvæmdastjórnin hefur heimild til að samþykkja í samræmi við það framkvæmdavald sem henni er falið með þessari ákvörðun, eru einkum stjórnunarráðstafanir er varða framkvæmd áætlunar og hafa í för með sér veruleg áhrif á fjárlög í skilningi a-liðar 2. gr. ákvörðunar ráðsins 1999/468/EB frá 28. júní 1999 um reglur um meðferð framkvæmdavalds sem framkvæmdastjórninni er falið ⁽³⁾. Því ber að samþykkja þessar ráðstafanir í samræmi við stjórnunarmálsmeðferðina sem kveðið er á um í 4. gr. þeirrar ákvörðunar.

⁽¹⁾ Stjtið. EB L 33, 6.2.1999, bls. 1.⁽²⁾ Stjtið. ESB L 149, 11.6.2005, bls. 1.⁽³⁾ Stjtið. EB L 184, 17.7.1999, bls. 23.

16) Framkvæmdastjórnin skal tryggja fyllingu og samvirkni áætlunarinnar við skyld framtaksvæðing og áætlanir Bandalagsins.

Aðgerðirnar, sem hrinda á í framkvæmd samkvæmt þessum aðgerðarlínum, eru taldar upp í I. viðauka.

17) Í þessari ákvörðun er mælt fyrir um fjárhagsramma fyrir framkvæmd áætlunarinnar sem er helsta viðmiðun fjárveitingavaldsins við árlega fjárlagagerð í skilningi 37. liðar samstarfssamnings frá 17. maí 2006 milli stofnana Evrópuþingsins, ráðsins og framkvæmdastjórnarinnar um eftirlit með fjárlögum og ábyrgja stjórnun fjármála⁽¹⁾.

Áætluninni skal hrundið í framkvæmd í samræmi við III. viðauka.

3. Í þessari ákvörðun merkir „börn“ einstaklinga undir 18 ára aldri nema viðkomandi landslög veiti þeim fullt gerhæfi samkvæmt sérstökum skilyrðum áður en þeim aldri er náð.

18) Þar eð aðildarríkin geta ekki fyllilega náð markmiðum þessarar ákvörðunar, þar sem viðfangsefnið, sem um er að ræða, eru fjölþjóðleg og þeim verður því, vegna áhrifa þeirra innan Evrópu allrar, betur náð á vettvangi Bandalagsins, er Bandalaginu heimilt að samþykka ráðstafanir í samræmi við dreifræðisregluna eins og kveðið er á um í 5. gr. sáttmálans. Með þessari ákvörðun er ekki gengið lengra en nauðsynlegt er til að ná þessum markmiðum í samræmi við meðalhófsregluna eins og hún er sett fram í framangreindri grein.

2. gr.

Þátttaka

1. Þátttaka í áætluninni er opin lögaðilum með staðfestu í:

19) Í þessari ákvörðun er tekið tillit til þeirra grundvallarréttinda og þeim meginreglu fylgt sem eru viðurkenndar í sáttmála Evrópusambandsins um grundvallarréttindi, einkum 1. mgr. 3. gr. og 7., 8. og 24. gr.

a) aðildarríkjunum,

b) löndum fríverslunarsamtaka Evrópu (EFTA) sem eru aðilar að evrópska efnahagssvæðinu (EES), í samræmi við skilyrðin sem mælt er fyrir um í EES-samningnum,

ÁKVEÐIÐ EFTIRFARANDI:

1. gr.

Markmið áætlunarinnar

1. Með þessari ákvörðun er komið á fót áætlun Bandalagsins til að stuðla að öruggari notkun Netsins og annarrar samskiptatækni, einkum meðal barna, og til að berjast gegn ólöglegu innihaldi og skaðlegri háttsemi á Netinu.

Áætlunin skal nefnast „áætlun um öruggari notkun Netsins“ (hér á eftir kölluð áætlunin).

2. Framfylgja skal eftirfarandi aðgerðalínum:

a) vitundarvakning almennings,

b) barátta gegn ólöglegu innihaldi og skaðlegri háttsemi á Netinu,

c) stuðlað að öruggara netumhverfi,

d) þekkingargrunni komið á fót.

c) inngöngulöndum og umsóknarlöndum, sem njóta ávinnings af foraðildaráætlun, í samræmi við almennar meginreglur og almenna skilmála og skilyrði fyrir þátttöku þessara landa í áætlunum Bandalagsins sem mælt er fyrir um í viðkomandi rammamarkmiðum og ákvörðunum samstarfsráða,

d) löndum á vesturhluta Balkanskaga og nágrennlöndum Evrópu í samræmi við þau ákvæði sem ákvarða skal í samráði við umrædd lönd eftir að rammamarkmið, sem kveður á um þátttöku þeirra í áætlunum Bandalagsins, hefur verið gerður,

e) þriðja landi sem er aðili að alþjóðasamningi við Bandalagið samkvæmt skilmálum eða á grundvelli fjárhagslegs framlags þess til áætlunarinnar.

2. Áætlunin skal einnig vera opin alþjóðastofnunum og lögaðilum sem hafa staðfestu í þriðju löndum öðrum en þeim sem um getur í b- til e-lið 1. mgr. samkvæmt skilyrðunum sem sett eru fram í III. viðauka.

3. gr.

Valdsvið framkvæmdastjórnarinnar

1. Framkvæmdastjórnin ber ábyrgð á framkvæmd áætlunarinnar.

⁽¹⁾ Stjórn. ESB C 139, 14.6.2006, bls. 1.

2. Framkvæmdastjórnin skal semja árlegar vinnuáætlanir á grundvelli þessarar ákvörðunar.

3. Við framkvæmd áætlunarinnar skal framkvæmdastjórnin, í nánú samstarfi við aðildarríkin, tryggja að hún komi til fyllingar og sé í almennu samræmi við aðrar viðkomandi stefnur, áætlanir og aðgerðir Bandalagsins.

4. Framkvæmdastjórnin skal bregðast við í samræmi við málsmeðferðina, sem um getur í 2. mgr. 4. gr., að því er varðar:

- a) samþykkt og breytingar á árlegu vinnuáætlunum, þ.m.t. ákvörðun forgangssviða fyrir alþjóðlega samvinnu,
- b) mat á verkefnum, sem áformuð eru í kjölfar auglýsinga eftir tillögum sem fjármagnaðar skulu af Bandalaginu, í þeim tilvikum þegar mat á áætlaðri fjárhæð framlags Bandalagsins nemur 500 000 evrum eða meira,
- c) framkvæmdarráðstafanir til mats á áætluninni.

5. Framkvæmdastjórnin skal upplýsa nefndina, sem um getur í 4. gr., um framvindu við framkvæmd áætlunarinnar. Framkvæmdastjórnin skal einkum upplýsa nefndina tafarlaust um allar ákvarðanir um val, sem teknar eru um málefni sem falla utan gildissviðs 4. mgr. þessarar greinar.

4. gr.

Nefnd

1. Framkvæmdastjórnin skal njóta aðstoðar nefndar.

2. Þegar vísað er til þessarar málsgreinar gilda 4. og 7. gr. ákvörðunar 1999/468/EB, með hliðsjón af 8. gr. hennar.

Tímabilið, sem mælt er fyrir um í 3. mgr. 4. gr. ákvörðunar 1999/468/EB, skal vera þrjú mánuðir.

5. gr.

Vöktun og mat

1. Til að tryggja að aðstoð Bandalagsins nýtist sem best skal framkvæmdastjórnin tryggja að aðgerðir samkvæmt þessari ákvörðun séu metnar fyrirfram á skilvirkan hátt, þeim sé fylgt eftir og þær metnar að nýju síðar.

2. Framkvæmdastjórnin skal fylgjast með framkvæmd verkefna samkvæmt áætluninni.

3. Framkvæmdastjórnin skal meta framkvæmd verkefna og áhrif þeirra, svo að unnt sé að meta hvort upphaflegum markmiðum hefur verið náð.

4. Framkvæmdastjórnin skal senda Evrópuþinginu, ráðinu, efnahags- og félagsmálanefnd Evrópubandalaganna og svæðanefndinni skýrslu um framkvæmd aðgerðarlínanna, sem um getur í 2. mgr. 1. gr., fyrir 24. júní 2011.

5. Framkvæmdastjórnin skal leggja fram endanlega matskýrslu við lok áætlunarinnar.

6. gr.

Fjárhagsákvæði

1. Áætlunin varir í fimm ár frá 1. janúar 2009.

2. Fjárhagsrammi vegna framkvæmdar áætlunarinnar skal vera 55 000 000 milljónir evra fyrir tímabilið frá 1. janúar 2009 til 31. desember 2013.

3. Árlegar fjárveitingar fyrir tímabilið 2009-2013 skulu háðar samþykki fjárveitingavaldsins og rúmast innan marka fjárhagsrammans.

4. Í II. viðauka er sett fram leiðbeinandi sundurliðun útgjalda.

7. gr.

Gildistaka

Ákvörðun þessi öðlast gildi á þeim degi sem hún birtist í Stjórnartíðindum Evrópusambandsins.

Gjört í Strassborg 16. desember 2008.

Fyrir hönd Evrópuþingsins,

H.-G. PÖTTERING

forseti.

Fyrir hönd ráðsins,

B. LE MARIE

forseti.

*I. VIÐAUKI***AÐGERÐIR****Inngangur**

Markmiðið með áætluninni er að stuðla að öruggari notkun Netsins og annarrar samskiptatækni („nettækni“), fræða notendur, sérstaklega börn, foreldra, umönnunaraðila, kennara og sérmenntaða uppalendur í þessu skyni og að berjast gegn ólöglegu innihaldi og skaðlegri háttsemi á Netinu.

Til að ná þessu markmiði er í áætluninni lögð áhersla á hagnýta aðstoð við notendur, einkum börn, foreldra, umönnunaraðila, kennara og sérmenntaða uppalendur, og samþök fjölhagsmunaaðila eru hvött til samvinnu í því skyni.

Heildarmarkmið áætlunarinnar er að stuðla að öruggari notkun nettækni, sérstaklega meðal barna, stuðla að þróun á öruggu netumhverfi, draga úr dreifingu ólöglegs innihalds á Netinu, takast á við mögulega skaðlega háttsemi á Netinu (þ.m.t. sálfræðilega stjórnun barna sem miðar að því að mistnota börn kynferðislega og „tæla þau á netinu“, en það er ferlið sem fullorðinn einstaklingur beitir til að vingast við barn í þeim tilgangi að misnota það kynferðislega, áreiti á rafrænan máta og rafræn skjöl sem sýna líkamlegar og/eða sálrænar árásir) og tryggja vitund almennings um áhættur á Netinu og varúðarráðstafanir ásamt því að þróa uppeldisfræðileg úrræði á grundvelli góðra starfsvenja.

Þegar hægt er að nálgast innihald og þjónustu bæði í gegnum netsamband og án þess, til dæmis þegar um er að ræða skjáleiki, getur áætlunin tekið til beggja þátta, aðgangs og notkunar, til að tryggja samræmdar aðferðir gegn áhættu.

Áætlunin er framkvæmd með fjórum almennum aðgerðarlínum:

1) Vitundarvakning almennings

Aðgerðirnar miða að því að auka vitund almennings, einkum barna, foreldra, umönnunaraðila, kennara og sérmenntaðra uppalenda, um tækifæri og áhættu sem tengist notkun á nettækni og leiðir til að geta verið öruggur á Netinu. Aðgerðirnar munu einnig beinast að tækifærum og áhættu í tengslum við þjónustuaðila sem nota ný kerfi til dreifingar, s.s. hljóð- og myndmiðlunarþjónustuaðilar sem nota farsímakerfi. Eftir því sem við á verða upplýsingapakkar aðgengilegir á mörgum tungumálum. Helstu skipulögðu aðferðir eru eftirfarandi:

1. Að auka almenningsvitund og miðla upplýsingum um öruggari notkun á nettækni.

Aðgerðirnar stuðla að því á samræmdan hátt að auka vitund almennings innan Evrópusambandsins með því að senda jákvæð skilaboð um möguleikana á aukinni og markvissari notkun upplýsinga- og samskiptatækni jafnframt því að veita fullnægjandi upplýsingar um áhættuna og hvernig á bregðast við henni. Hvatt verður til aðgerða sem gera börnum kleift að nota nettækni á ábyrgan hátt, einkum með áætlunum um fjölmiðlalæsi og fjölmiðlafræðslu. Aðgerðirnar stuðla að kostnaðarhagkvæmni við dreifingu upplýsinga til vitundarvakningar til stórs hóps notenda, t.d. með samvinnu við fjölmiðla, með dreifingu á innihaldi sem notendur búa sjálfir til og um menntakerfið. Aðferðir við dreifingu og kynningu á boðskapnum verða lagaðar að ólíkum markhópum (mismunandi aldurshópum barna, foreldra, umönnunaraðila, kennara og sérmenntaðra uppalenda).

2. Að stofna tengiliði, þar sem foreldrar og börn geta fengið svör við spurningum um hvernig þau geta verið örugg á Netinu, þ.m.t. fengið ráð um hvernig bregðast eigi við nettælingum og rafrænu einelti.

Markmiðið með aðgerðunum er að með því að veita notendum ráðleggingar og upplýsingar um varúðarráðstafanirnar, sem þarf að viðhafa til að vera öruggur á Netinu, verði þeir færir um upplýst og ábyrgt val.

3. Að hvetja til umbóta á skilvirkum og kostnaðarhagkvæmum aðferðum og úrræðum til vitundarvakningar.

Aðgerðir skulu miða að því að bæta viðeigandi aðferðir og úrræði til vitundarvakningar, þannig að skilvirkni og kostnaðarhagkvæmni aukist til langs tíma.

4. Að tryggja skipti á bestu starfsvenjum og samstarf yfir landamæri á vettvangi Evrópusambandsins.

Gripjið verður til aðgerða til að tryggja skilvirkt samstarf yfir landamæri og skilvirk skipti á bestu starfsvenjum, úrræðum, aðferðum, reynslu og upplýsingum.

5. Að tryggja skipti á bestu starfsvenjum og samstarf á alþjóðlegum vettvangi.

Aðgerðir skulu miða að því að efla samstarf og skipti á bestu starfsvenjum, úrræðum, aðferðum, reynslu og upplýsingum á alþjóðlegum vettvangi með það að markmiði að hvetja til sameiginlegra nálgana og vinnuáðferða og bæta og efla skilvirkni, kostnaðarhagkvæmni og alþjóðleg framtaksverkefni.

- 2) *Barátta gegn ólöglegu innihaldi og skaðlegri háttsemi á Netinu,*

Aðgerðirnar miða að því að draga úr magni ólöglegs innihalds sem er í umferð á Netinu og því að brugðist verði við skaðlegri háttsemi á Netinu á fullnægjandi hátt, einkum dreifingu á innihaldi sem lýsir kynferðislegri misnotkun á börnum, nettælingu og rafrænu einelti á Netinu. Helstu skipulögðu aðgerðir eru eftirfarandi:

1. Að stofna og kynna tengiliði og þjónustunúmer þar sem almenningur getur tilkynnt ólöglegt innihald og skaðlega háttsemi á Netinu.

Með aðgerðunum verður tryggt að tengiliðirnir séu skilvirkir og sýnilegir almenningi, að þeir hafi náð samráð við aðra aðila á landsvísi (einkum við lögregludeildir sem eru sérhæfðar í rafrænum glæpum) og að þeir starfi saman á vettvangi Evrópusambandsins til að takast á við mál sem ná yfir landamæri og skiptast á bestu starfsvenjum. Þessir tengiliðir munu einnig láta almenningi í té nauðsynlegar upplýsingar um hvernig eigi að tilkynna ólöglegt innihald og meta það innihald beintengdu upplýsingaveitnanna sem gæti skaðað líkamlega, andlega og siðferðilega friðhelgi barna.

2. Að bregðast við skaðlegu innihaldi á Netinu, einkum nettælingu og rafrænu einelti. Með aðgerðunum er miðað að því að bregðast við nettælingu og rafrænu einelti.

Aðgerðirnar taka til tæknilegra, sálfræðilegra og félagsfræðilegra þátta í tengslum við þessi mál og stuðla að samstarfi og samræmingu milli hagsmunaaðila.

3. Að hvetja til þess að tæknilausnum sé beitt til að bregðast nægilega vel við ólöglegu innihaldi og skaðlegri háttsemi á Netinu og upplýsa notendur um það hvernig nota megi þessa tækni.

Með aðgerðunum er hvatt til hönnunar, þróunar og aðlögunar og/eða eflingar á skilvirkum tæknibúnaði til að bregðast við ólöglegu innihaldi á fullnægjandi hátt og berjast gegn skaðlegri háttsemi á Netinu, einkum búnaði sem er til umráða án endurgjalds og er viðkomandi aðilum auðveldur til almennra nota, þjónustuaðilar eru einnig hvattir til að efla örugga og ábyrga notkun tenginga til að verja börn gegn ólöglegum og skaðlegum athöfnum. Upplýsa skal viðkomandi aðila um að þessi tækni sé fyrir hendi og um rétta notkun hennar. Meðal annars má huga að eftirfarandi ráðstöfunum:

- a) samþykkt gæðamerkingar fyrir þjónustuveitendur, þannig að notendur geti hæglega kynnt sér hvort ákveðinn veitandi gengst undir siðareglur eður ei,
- b) notkun á netsíum sem veita vörn gegn því að upplýsingar, sem gætu rofið líkamlega, andlega og siðferðilega friðhelgi barna, berist til þeirra um Netid.
- c) stuðningur við ráðstafanir sem stuðla að jákvæðu innihaldi fyrir börn.
- d) viðleitni til að kanna skilvirkni búnaðar sem þróaður er í samstarfi við netiðnaðinn og gerir embættum, sem gegna því hlutverki að framfylgja lögum, kleift að rekja slóð netglæpamanna.

4. Að stuðla að samstarfi og skiptum á upplýsingum, reynslu og bestu starfsvenjum milli aðila á landsvísi og á vettvangi Evrópusambandsins.

Aðgerðirnar miða að því að bæta samræmingu milli þeirra aðila sem berjast gegn dreifingu á ólöglegu innihaldi og skaðlegri háttsemi á Netinu og hvetja þá til þátttöku og afskipta. Aðgerðirnar skulu einkum verða hvati til þess að deila sérþekkingu og samnýta hugmyndir milli ríkisstjórna, embættum sem gegna því hlutverki að framfylgja lögum, þjónustunúmera, banka-/fjármála-/kreditkortafyrirtækja, ráðgjafamiðstöðva um misnotkun á börnum, samtaka um velferð barna og netiðnaðarins.

5. Að stuðla að samstarfi ásamt skiptum á upplýsingum og reynslu í baráttunni gegn ólöglegu innihaldi og skaðlegri hegðun á alþjóðavettvangi.

Með aðgerðunum er miðað að því að bæta samvinnu við þriðju lönd, samræma aðferðir til að takast á við ólöglegt innihald og skaðlega háttsemi á Netinu á alþjóðavettvangi og hvetja til þróunar á tengingum til samræmingar milli gagnasafna aðildarríkjanna um misnotkun á börnum, og sameiginlegrar stefnu og vinnuaðferða. Aðgerðirnar skulu einkum miða að því að koma á nánú samstarfi milli landsyfirvalda, lögreglu og tengiliða. Grípa skal til aðgerða til að byggja upp sameiginlegt gagnasafn ESB, þar sem safnað er saman upplýsingum um misnotkun á börnum, og til að tengja hann við Evrópulögregluna.

6. Að virkja skráningarstöðvar yfir lénshæiti þar sem þær eru ekki enn orðnar virkar, og efla það samstarf sem fyrir er.

Að teknu tilliti til landslöggjafar skulu aðgerðir miða að því að vera til fyllingar fyrirbyggjandi aðgerðum með auknu samstarfi við skráningarstöðvar yfir lénshæiti í aðildarríkjunum, og verða hvatning til árangursríks sambands við skráningarstöðvar utan Evrópusambandsins svo að unnt verði að fylgjast með innihaldi sem hugsanlega er ólöglegt og lágmarka líftíma vefsetra sem vitað er að bjóða efni þar sem börn eru misnotuð kynferðislega.

3) *Stuðlað að öruggara netumhverfi*

Aðgerðirnar miða að því að leiða saman aðila til að stuðla að öruggara netumhverfi og verja börn gegn skaðlegu innihaldi. Helstu skipulögðu aðgerðir eru eftirfarandi:

1. Að bæta samstarf og skipti á upplýsingum, reynslu og bestu starfsvenjum milli hagsmunaaðila.

Aðgerðir miða að því að bæta samstarf, samræma aðferðir til að skapa öruggara netumhverfi fyrir börn og auðvelda skipti á bestu starfsvenjum og vinnuaðferðum. Aðgerðir skulu miða að því að skapa opinn umræðuvettvang þar sem viðkomandi aðilar geta rætt þau málefni sem tengjast því að stuðla að öruggara netumhverfi og leiðum til að vernda börn gegn hugsanlega skaðlegu innihaldi á mismunandi vettvangi.

2. Að hvetja hagsmunaaðila til að þróa og hrinda í framkvæmd hentugum kerfum til sjálfseftirlits og sameiginlegs eftirlits. Aðilar verða hvattir til að móta og hrinda í framkvæmd framtaksverkefnum er varða sjálfseftirlit og sameiginlegt eftirlit og til að hafa öryggi barna í huga við þróun á nýrri tækni og þjónustu.
3. Að hvetja og aðstoða veitendur við að þróa merkingar.

Aðgerðir skulu miða að því að hvetja og aðstoða þjónustuveitendur Netsins við að þróa merkinguna „öruggt fyrir börn“ fyrir vefsíður, sem úrræði til sjálfseftirlits. Aðgerðirnar geta m.a. falið í sér könnun á þeim möguleika að setja upp kerfi með sameiginlegum lýsandi táknum eða viðvörðunarboðum sem gefa aldursflokk til kynna og/eða þá þætti innihaldsins sem eru tilefni þess að aldursmörk eru sett, sem gæti stuðlað að því að notendur yrðu meðvitaðri um mögulega skaðlegt innihald á Netinu.

4. Að hvetja börn til þátttöku í sköpun öruggara netumhverfis.

Aðgerðir skulu miða að því að fá börn til að taka þátt, jafnframt því að tryggja jafna þátttöku stúlkna og drengja, með það að markmiði að öðlast meiri skilning á sjónarmiðum þeirra og reynslu varðandi notkun á nettækni og stuðla að öruggara netumhverfi fyrir börn með aðstoð sérfræðinga. Slik þátttaka skal fara fram reglulega innan rammanna um starfsemi t.a.m. evrópsku samtakanna um réttindi barnsins, samtakanna um öruggara Net og annarra samtaka.

5. Að afla meiri upplýsinga um gagnleg úrræði til að takast á við skaðlegt innihald á Netinu.

Markmiðið með aðgerðunum er að auka upplýsingastreymi, einkum til foreldra, umönnunaraðila, kennara og sérmenntaðra uppalenda um nothæfi og skilvirkni úrræða, svo sem sía til að takast á við mögulega skaðlegt innihald á Netinu, og sjá öllum notendum reglulega fyrir einföldu fræðslufni, tækjum og búnaði sem styður þá í viðureigninni við skaðlegt innihald á mismunandi vettvangi.

6. Að tryggja samhæfi milli þeirrar aðferðar sem er notuð í Evrópusambandinu og aðferðarinnar á alþjóðavettvangi.

Aðgerðirnar stuðla að samvinnu og skiptum á upplýsingum, reynslu og bestu starfsvenjum milli aðila á vettvangi Evrópusambandsins og á alþjóðavettvangi.

4) Þekkingargrunni komið á fót

Aðgerðirnar miða að því að koma á fót þekkingargrunni til að tryggja að tekið sé nægilega vel á núverandi og vaxandi notkun á netumhverfinu og viðkomandi áhættu og afleiðingum, með það í huga að móta viðeigandi aðgerðir sem miða að því að skapa netöryggi fyrir alla notendur. Deila skal innihaldi þekkingargrunnsins með hagsmunaaðilum og dreifa því í aðildarríkjunum. Helstu skipulögðu aðgerðir eru eftirfarandi:

1. Að hvetja til samræmdrar rannsóknaraðferðar á viðkomandi sviðum.

Aðgerðirnar miða að því að leiða saman visindamenn og sérfræðinga á sviði öryggis barna á Netinu á vettvangi Evrópusambandsins, hvetja til alþjóðlegrar samvinnu og samræmingar og koma á fót uppfærðu yfirliti yfir núverandi og fyrirhugaðar rannsóknir.

2. Að veita uppfærðar upplýsingar um notkun barna á nettækni.

Gripið verður til aðgerða til að afla uppfærðra upplýsinga um notkun barna á nettækni og um það hvernig þau og foreldrar þeirra, umönnunaraðilar, kennarar og sérmenntaðir uppalendur bregðast við tækifærum og áhættu. Aðgerðirnar skulu fela í sér eigindlega og megindlega þætti. Aðgerðirnar miða einnig að því að auka þekkingu á aðferðum barna við að bregðast við áhættu í netumhverfinu og því hversu árangursríkar þær eru.

3. Greiningarhagskýrslur og horfur í hinum ýmsu aðildarríkjum.

Gripið verður til aðgerða til að greina hagskýrslur og horfur í hinum ýmsu aðildarríkjum í því skyni að gera embættum sem gegna því hlutverki að framfylgja lögum og viðkomandi yfirvöldum í aðildarríkjunum kleift að draga úr tvíverknaði við núverandi viðleitni og hámarka nýtingu á núverandi og væntanlegu fjármagni.

4. Að stuðla að rannsóknum á ofbeldi gegn börnum á Netinu.

Aðgerðirnar, sem fela í sér kynjamiðaða nálgun, miða að því að rannsaka tæknilega, sálfræðilega og félagslega þætti ofbeldis gegn börnum í netumhverfinu, þ.m.t. rafrænt einelti, nettælingu, innihald sem lýsir kynferðislegri misnotkun á börnum á Netinu og ný atferlismynstur sem geta valdið börnum skaða.

5. Að stuðla að rannsóknum á skilvirkum leiðum til að gera notkun á nettækni öruggari.

Aðgerðirnar geta falið í sér rannsóknir og prófanir á aðferðum og úrræðum til vitundarvakningar, kerfi til sjálfseftirlits og sameiginlegs eftirlits, skilvirkni mismunandi tæknilausna og annarra lausna og annað því tengt.

6. Að bæta þekkingu á áhrifunum af núverandi og nýtilkominni tækni á börn.

Aðgerðirnar, sem fela í sér kynjamiðaða nálgun, miða að því að auka skilning á sálfræðilegum, atferlisfræðilegum og félagslegum áhrifum nettækninnar á börn, frá því að verða vitni að skaðlegu innihaldi og háttsemi til þess að verða fyrir nettælingu og rafrænu einelti á mismunandi vettvangi, frá því að vera í gegnum tölvur og farsíma til leikjaborða og annarrar nýtilkominnar tækni.

*II. VIÐAUKI***LEIÐBEINANDI SUNDURLIÐUN ÚTGJALDA**

1) Vitundarvakning almennings	48%
2) Barátta gegn ólöglegu innihaldi og skaðlegri háttsemi á Netinu	34%
3) Stuðlað að öruggara netumhverfi	10%
4) Þekkingargrunni komið á fót	8%

*III. VIÐAUKI***AÐFERÐIR VIÐ FRAMKVÆMD ÁÆTLUNARINNAR**

- 1) Framkvæmdastjórnin hrindir áætluninni í framkvæmd í samræmi við tæknilegu atriðin sem tilgreind eru í I. viðauka.
- 2) Áætlunin verður framkvæmd með aðgerðum sem fela í sér:
 - A. *Kostnaðarskiptar aðgerðir*
 1. Tilraunaverkefni og bestu starfsvenjur, sérstök verkefni á viðkomandi sviðum áætlunarinnar, þ.m.t. verkefni þar sem sýnt er fram á bestu starfsvenjur eða verkefni sem fela í sér nýja notkun á fyrirliggjandi tækni.
 2. Netkerfi og landsbundnar aðgerðir sem leiða saman ýmsa hagsmunaaðila til að tryggja aðgerðir hvarvetna í Evrópu og greiða fyrir samræmingu á starfsemi og miðlun þekkingar.
 3. Rannsóknir um alla Evrópu, gerðar á sambærilegum grundvelli, á notkun nettækni, áhættuna sem hún felur í sér gagnvart börnum og áhrif skaðlegrar háttsemi á börn og atferlisfræðilegar og sálfræðilegar hliðar, með áherslu á kynferðislega misnotkun sem rakin er til notkunar á nettækni, rannsóknir á aðstæðum sem geta valdið áhættu vegna breytts atferlismynsturs eða tækniþróunar o.s.frv.
 4. Tækniþróunarverkefni.
 - B. *Hliðarráðstafanir*

Hliðarráðstafanir skulu stuðla að framkvæmd áætlunarinnar eða undirbúningi fyrir framtíðaraðgerðir.

 1. Setning viðmiða og viðhorfskannanir til að afla áreiðanlegra gagna fyrir öll aðildarríkin um öruggari notkun á nettækni sem safnað er með samanburðarhæfum aðferðum.
 2. Tæknilegt mat á tækni á borð við síun, sem ætlað er að stuðla að öruggari notkun Netsins og nýrrar nettækni.
 3. Rannsóknir til stuðnings áætluninni og aðgerðum hennar.
 4. Upplýsingaskipti með því að halda ráðstefnur, málstofur, vinnufundi eða aðra fundi og stýra klasastarfsemi.
 5. Miðlun, upplýsingar og samskipti.
- 3) Í samræmi við 2. mgr. 2. gr. geta alþjóðastofnanir og lögaðilar með staðfestu í þriðju löndum tekið þátt í kostnaðarskiptum aðgerðum með eða án fjárframlaga Bandalagsins, að uppfylltum eftirfarandi skilyrðum:
 - a) aðgerðirnar skulu falla undir forgangsvið alþjóðlegrar samvinnu eins og þau eru skilgreind í árlegu vinnuáætluninni. Þessi forgangssvið má skilgreina eftir þemasviðum aðgerða, landfræðilegum viðmiðum eða hvort tveggja,
 - b) í árlegu vinnuáætlunum má skilgreina enn frekari viðmiðanir og skilyrði sem alþjóðastofnanir og lögaðilar með staðfestu í þriðju löndum þurfa að uppfylla til þess að fá fjárframlög Bandalagsins.